

Шевченко С.О.

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри адміністративно-правових дисциплін
та публічного управління*

Корх А.О.

здобувач вищої освіти

Брагіна К.С.

здобувач вищої освіти

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНИ

***Анотація.** В даній науковій статті досліджуються актуальні питання використання сучасних інформаційних технологій в професійній діяльності державних службовців України, вплив інформаційних технологій на комунікацію державних службовців і громадян.*

***Ключові слова:** професійна діяльність, технології, інноватика, суспільство, держава, послуги, управління, діяльність.*

Shevchenko S., Korkh A., Brahina K. Actual issues of the use of information technologies in the professional activities of civil servants of Ukraine. This scientific article explores the topical issues of using modern information technologies in the professional activities of civil servants of Ukraine, the impact of information technologies on the communication of civil servants and citizens.

***Key words:** professional activity, technology, innovation, society, state, services, management, activity.*

Актуальність дослідження. Сучасні умови суспільної життєдіяльності людини, зміна пріоритетних напрямів розвитку держави і права, глобалізація, євроінтеграція на необхідність забезпечення сталого розвитку суспільства зумовлюють значне впровадження

інформаційних технологій в професійну діяльність державних службовців України.

Мета статті. Метою написання статті є проведення дослідження щодо актуальних питань використання інформаційних технологій в професійній діяльності державних службовців, визначення впливу інформаційних технологій на комунікацію державних службовців та громадян, а також наукове обговорення стратегії діджиталізації України.

Виклад основного матеріалу. Державна політика у сфері впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в Україні здійснюється досить давно та спрямовується на забезпечення належних політико-правових, економічних, соціальних та інших умов існування та ведення господарської діяльності громадян України.

Дослідженням проблем розвитку цифровізації, використання сучасних інформаційних технологій в професійній діяльності державних службовців, розвитку концептуальних та теоретико-методологічних засад цифровізації держави займалася велика кількість провідних науковців України. Зокрема такі: Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. А. Липовська, М. М. Трещов, А. Ю. Мунько, Л. Р. Наливайко, В. М. Савіщенко, А. С. Наумик, О. Д. Станіна, Г. А. Васинишина та інші, що свідчить про високу актуальність обраної теми та необхідність подальшого обговорення в наукових колах України та світу.

Наразі, зміни, що впроваджуються в сектор державного та муніципального управління України в галузі інформаційних технологій спрямовуються на належне забезпечення інформованості громадськості щодо діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, управлінські рішення, що були прийняті, актуальні події, що відбуваються в державі та послуги, що надаються державою в онлайн-форматі.

Організація роботи органів державної влади та місцевого самоврядування України з громадянами в контексті надання публічних (публічно-управлінських) послуг за допомогою сучасних інформаційних технологій має певні особливості, а саме:

- спрямованість на якість надання певної послуги;
- швидкість та доступність отримання громадянином певної послуги;

- забезпечення конфіденційності при взаємодії органу державної влади та громадянина;
- зменшення бюрократично-дозвільних процедур;
- орієнтованість на результат, а не на дію.

До переваг цифровізації держави можна віднести такі: швидкість у прийнятті державно-управлінських рішень, можливість належного виконання та контролю, відсутність черг задля отримання певних публічних послуг. Окрім того, цифровізація дозволяє державним (публічним) службовцям більш вдало розпоряджатися обмеженими ресурсами держави, що у період дії правового режиму воєнного стану є чудовим управлінським рішенням, адже скорочення видатків та збільшення надходжень в бюджет країни, дозволяє збільшити фінансування оборонно-промислової галузі [1, с. 3].

В Україні для належного формування інформаційного суспільства органами державної влади та місцевого самоврядування виконано низку політичних, юридичних, економічних та соціальних дій, що спрямовані на формування та розвиток можливостей щодо діджиталізації процесу діяльності державних службовців та їх взаємодію з громадянами, а саме:

1. Прийнято ряд важливих законів та нормативно-правових актів, що регламентують процес комплексної діджиталізації України та переходу до концепту «цифрового врядування».
2. Розроблено та впроваджено концептуальні рамки використання інформаційних технологій в діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та їх посадових осіб.
3. Створено електронні майданчики для взаємодії громадян та посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування (ДІЯ, електронний ЦНАП, «Будинок юстиції», проект «Бюджет участі», кабінет електронних сервісів, електронний портал ПФУ тощо).

В цьому контексті варто зазначити, що впровадження інноваційних цифрових технологій в діяльність посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування має значний позитивний вплив, оскільки зменшується вірогідність корупційної складової, збільшується якість та швидкість надання певної послуги громадянам та резидентам України, зменшуються економічний тиск внаслідок зменшення видатків, необхідних для надання публічної послуги. Окрім того урівнюється

доступ до отримання таких послуг для громадян, що мають певні вади або інвалідність.

Доцільно зазначити, що інформаційні технології також забезпечують підзвітність, надаючи інструменти для моніторингу діяльності уряду. Наприклад, багато урядів зараз використовують електронні системи голосування, які дозволяють громадянам відстежувати прогрес у прийнятті законодавства [2, с. 65].

Важливими соціальними компонентами існування громадянського суспільства в Україні та світі є бажання громадян впливати на політико-адміністративні процеси, що відбуваються в державі; створювати незалежні професійні спілки та об'єднання; активізувати громадські ініціативи [3; 4], в контексті цього значним чином набуває необхідності саме процес цифровізації, який виступає каталізатором таких процесів.

При впровадженні систем електронного документообігу в організацію роботи органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні доцільно подбати про такі технології та аспекти:

1. Можливість належної ідентифікації громадян перед отримання «цифрової послуги».
2. Забезпечення використання належних аналогів власноручного підпису.
3. Створення єдиної системи (платформи) для збереження електронних документів.

Вищеописані технології дозволяють підсистемам публічного управління, що виконують різні функції в державі, органічно та належним чином доповнювати одна одну, утворюючи інформаційно-комунікаційний комплекс держави. Така синергія дозволяє збільшити продуктивність й ефективність роботи державних службовців та забезпечити неможливість несанкціонованого доступу до певної інформації.

З технологічної точки зору система електронного документообігу являє собою інтеграційну систему, що охоплює діловодство і підготовку документів і поєднує їх із зовнішнім середовищем електронного обміну [5, с. 48].

Використання інформаційних технологій та систем електронного діловодства в органах державної влади та місцевого самоврядування України значним чином сприяє створенню нової генерації фахівців з

управління країною, а також формує нову організаційно-управлінську культуру, що основана на принципах демократичного врядування та «сервісної держави», що безумовно позитивно впливає на стан розвитку держави.

Сучасні інформаційні технології дозволяють посадовим особам виконувати належним чином не тільки внутрішньо-відомчі задачі, що безпосередньо пов'язані з їх службою державі, а ще й розв'язувати більш широкий спектр управлінських (державно-управлінських) проблем та питань.

Вдосконалення професійної культури державних службовців можливе виключно у випадку комплексної та довготривалої взаємодії всіх інститутів громадянського суспільства, органів державної влади й комплексу розв'язуваних задач [6, с. 43] в цьому контексті також збільшується важливість впровадження інноваційних технологій.

Висновки. На думку авторів, основною проблемою для державних службовців при впровадженні інформаційних технологій в їх діяльність є відсутність у більшості належних навичок, компетентностей та знань щодо використання сучасних «цифрових продуктів», кібер-гігієни. Зазначена проблема впливає з недосконалої підготовки в закладах вищої освіти та небажання самих державних службовців використовувати інноваційні технології.

Література

1. Трещов М. М., Наумик А. С. Цифровізація воюючої держави: необхідність та переваги. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2023. № 9. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-10>.
2. Краснокутська Л., Крилова І. Роль інформаційних технологій у забезпеченні прозорості та відкритості діяльності органів державної влади. *Моделювання соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки* : зб. тез Всеукр. науково-практ. конф. (10-11 трав. 2023 р., м. Миколаїв). 2023. С. 64–67.
3. Сидоренко Н., Наумик А., Брагіна К. Особливості функціонування інститутів громадянського суспільства в контексті переходу України до впровадження концепту «сервісної держави». *Theoretical and practical aspects of modern scientific research*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36074/logos-24.11.2023.13>.

4. Кондратова Я. М., Наумик А. С. Громадянське суспільство і правова держава в контексті сучасної державно-політичної думки: теоретико-практичний дискурс та генезис. *Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень*: матеріали V міжнар. студент. наук. конф., м. Одеса, 26 квіт. 2024 р. С. 51–52.
5. Гришин В. Документообіг та інформаційно-комунікаційні процеси в діяльності місцевих органів влади. *Документ, інформація, текст у сучасному соціальному просторі: проблемні поля розвитку*: Матеріали X Всеукр. науково-практ. інтернет-конф., (8-9 листоп. 2023 р., м. Львів). 2023. С. 46–50.
6. Демиденко Д. С., Наумик А. С. Професійна культура державних службовців як фактор розвитку системи державної служби в Україні. *The process and dynamics of the scientific path: IV International Scientific and Theoretical Conference* (16 черв. 2023 р., м. Athens). 2023. С. 42–44.

Oksana Chaika

*Doctor in Education, PhD (linguistics), Associate Professor,
Associate Professor at Department
of Foreign Philology & Translation,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

DEVELOPING CRITICAL THINKING AND INTERCULTURAL COMMUNICATION SKILLS IN PHILOLOGY STUDENTS

Abstract. *In today's globalized world, the development of critical thinking and intercultural communication skills is pivotal for philology students. These skills empower them to critically assess linguistic, cultural, and textual nuances, fostering a deeper understanding of the complexities involved in language and translation. Critical thinking enhances students' ability to interpret and evaluate texts from diverse perspectives, improving their analytical rigor. Intercultural communication skills, meanwhile, allow them to navigate and mediate between different cultural contexts with sensitivity and awareness. Integrating these competencies into foreign language and translation curricula equips students with the tools necessary for successful communication in multicultural settings. By using innovative teaching methods such as case studies, simulations, and intercultural exchanges, educators can*